

J. J.

Z historii elektryfikacji Warszawy

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 4/4, 750-751

1959

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JUBILEUSZ POLSKIEJ TERMINOLOGII OKRĘTOWEJ

W ubiegłym roku upłynęło pięćdziesiąt lat od wydania II tomu podręcznika *Technik*, pierwszego polskiego poradnika ogólnotechnicznego, przetłumaczonego zresztą z języka niemieckiego (I tom „Technika“ ukazał się w roku 1905). W tomie II znalazł się rozdział poświęcony okrętownictwu, użyte tam terminy i pojęcia były w znacznej większości tworamami nowymi.

Poprawność i stosowność ustalonych wówczas terminów analizuje mgr inż. Z. Grzywaczewski w artykule „50-lecie polskiej terminologii okrętowej“ („Budownictwo Okrętowe“, nr 1/1959). Autor bardzo pozytywnie ocenia tę pierwszą próbę opracowania polskiego słownictwa okrętowego.

J. J.

TUNEL POD KANAŁEM LA MANCHE

Projekty budowy tunelu pod kanałem La Manche, o których mówi się już przeszło 150 lat, wkraczają w fazę realizacji.

„Przegląd Kolejowy“ w nr 4/1959 podaje opracowaną przez mgr inż. S. Wróbla historię poczynań i zamierzeń związanych z budową tunelu, począwszy od pomysłu inżyniera-górnika M. Mathieau, który w roku 1802 zaproponował Napoleonowi przekopanie drogi na wyspy brytyjskie pod wodami kanału La Manche. Historia doprowadzona jest do czasów współczesnych — autor wyjaśnia sens techniczny obecnie sugerowanych projektów, opisuje podjęte prace badawcze, przytacza nawet przewidywane koszty tej gigantycznej inwestycji (ok. 86 mil. funtów szt.).

J. J.

GAZOWNICTWO MIEJSKIE W POLSCE W LATACH 1918—1958

Mgr inż. Jadwiga Szpakowska omawia stan i historię rozwoju oraz podaje najważniejsze osiągnięcia w zakresie gazownictwa miejskiego w Polsce od czasu zakończenia I wojny światowej w artykule *Postęp techniczny w gazownictwie miejskim w okresie 40 lat* — („Gaz, Woda i Technika Sanitarna“, nr 6/1959).

Artykuł zawiera szereg danych statystycznych dotyczących stanu i produkcji gazowni.

J. J.

Z HISTORII ELEKTRYFIKACJI WARSZAWY

Nr 12 „Przeglądu Technicznego“ zawiera w rubryce „O dawnej technice“ artykuł prof. Czesława Mejro „Pierwsze kroki na drodze do elektryfikacji Warszawy 1895—1897“.

Artykuł został opracowany na podstawie obszernego opracowania autora „Historia pierwszego projektu elektryfikacji Warszawy” zamieszczonego w zeszycie 2/1958 „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki”.

— J. J.

MUZEALNICTWO TECHNICZNE

„Przegląd Techniczny” zamieścił w ostatnich numerach parę artykułów poświęconych problemom muzealnictwa technicznego. Dyrektor Muzeum Techniki NOT mgr inż. Czesław Ługowski przypomina w numerze 11/1959 historię i osiągnięcia przedwojennego Muzeum Przemysłu i Techniki, nawiązując do sytuacji i perspektyw rozwojowych obecnego muzeum. Autor wspomina o działalności prowadzonej przez Muzeum Techniczne również poza Warszawą (ochrona zabytków techniki, tworzenie terenowych ośrodków muzealnictwa technicznego) oraz o projekcie budowy w Warszawie nowego gmachu muzealnego.

W numerze 12 mgr inż. Jelec apeluje do czynników odpowiedzialnych za komunikację o zainteresowanie się zabytkami techniki z tej dziedziny, które były eksponatami dawnego Muzeum Komunikacji, a obecnie są przechowywane we Wrocławiu. Brak funduszków nie pozwala na należyłą konserwację tych zabytków ani też na ich udostępnienie społeczeństwu.

Informacje o muzealnictwie technicznym za granicą przynosi sprawozdanie ze zwiedzenia Science Museum w Londynie E. Laskusa, J. Nowakowskiego i A. Rostockiego (numer 26/1959). Porównując bogate zbiory londyńskie z eksponatami warszawskiego Muzeum Techniki autorzy zwracają uwagę na skromność i pewnego rodzaju przypadkowość tych ostatnich oraz postulują konieczność szybkiego rozbudowania naszego muzeum.

J. J.